

ՃԻԼՏ 3

ՆԻՒ ԵՈՐԻ, ՆՈՅԵՄԲԵՐ 16, 1918

ՆՕ. 46

ՄԻՒՆՏԵՐԻԶԱԹ

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

Ուղարկար օլտուն, Հաճի Վիլիելմ

Միւքարէֆէ Շարքլարը

Տէրս Ալալըմ

ՎԱՏԸՄԸԶԸՆ ԻՖԱՍԸ

ՆԷՏԷՆ ՍՕՆԿՐԱ (ՇԻՐ)

ՂԱՅՊ ՕԼՄՈՒՇԼԱՐՏԱՆ

ՄՈՒՀԱՐՐԷՐԱԹ

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

Weekly Periodical

“CILICIA”

Published by

HAIG PUBLISHING CO., 138 E. 26th St., New York

Կ Ի Լ Ի Կ Ի Ա

ԻԼՄԻ, ԱԽԼԱԳԻ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻ

ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

Ճիւմաա Էրթէսի կիւնլէրի ցէթ օլունուր

Մուհարրիլէր՝

Նաթիր՝

ՍՏԵՓԱՆ Պ. ԵԱԳՈՒՊԵԱՆ ԼՈՒՏԵՐ ԵԱԳՈՒՊԵԱՆ
ՀԱՅԿ ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

Editorial Staff:

S. B. JACOBIAN
H. ADADOURIAN

Business Manager:

L. B. JACOBIAN

CILICIA

A Scientific, Moral and Political

WEEKLY PERIODICAL

Published by

HAIG PUBLISHING COMPANY

ԱՊՕՆԷ ՊԵՏԵԼԻ

YEARLY SUBSCRIPTION

Սէնէվի\$2.00

DOMESTIC\$2.00

Ալթը ալըղը\$1.25

FOREIGN\$2.50

Ապօնէ պէտէլի MONEY ORDER եւ HECK թարիզիլէ իրսալ օլունմալը,
CHECK իչիւն 5 սէնթ ֆաղլա կէօնտէրիլէրէք

Entered as second-class matter November 13, 1916, at the post office at New York, N. Y., under the act of March 3, 1879.

Vol. III.

November 16, 1918

No. 46

ԻՆԹԱՐ Ը ՄԱԽՍՈՒՍ

1. Ամէրիգա դազէթալարը սալքի ճիւմլէթէն ֆիլէթլէրինի իքի գաթլա-
տըլար, քեաղըտլարընը իսէ 2—3 գաթ էչվէնլէչտիրտիլէր: «Կիլիկիա» նէ՛
ֆիլէթ արթըրտը, նէ՛ քեաղըտընը ֆէնալաչտըրտը: Ումարըզ քի, ապօնէլէրի-
միզ պունու, հիսապա ալարազ, դազէթա պէտէլիլի տէրհալ եօլլամաղա հիմմէթ
էտէրլէր:

2. «Կիլիկիա»նըն սէնէսի Յունվարտան Յունվարա տըր: Շաչէտ պիրի
մէճպուրի օլարազ 6 ալըզ սըփարըչ էտէրսէ, Յունվարտան վէ եախօտ Յու-
լիստէն պաչլամալը տըր: Արատա սըփարըչ էտէնլէր՝ Յունվարտան եւ Յու-
լիստէն սըփարըչ կիւնիւնէտէք կէչէն վազթ իչիւն տախի թէէտիլէ էթմէլի տիր-
լէր:— Պու կիպի ապօնէլէրէ՝ կէչմիչ նումէթօլարտան վար իսէ կէօնտէրիլ իզ:

3. Ատրէսլէրինի թէպտիլ էտէնլէր անիտէ պիր գարտ իլէ էսքի վէ եէնի
ատրէսլէրինի (ինկլիզէ եազարազ) պիզէ պիլտիրմէլէրի արզու օլունուր:

4. Էտրէս թէպտիլաթընտա, վէ շախսի չէքլէրտէ 5 սէնթ կէօնտէրիլմէք
կէրէք իտիլինէ տաիր միւքէրէրէնէն էտիլէն իսթարաթը պազըլար կէօրմէմիչ-
լէր կէօրիւնիւլօր: Լութֆէն պու խուսուալարա տիզգաթ օլունսուն: Ապօնէլէր
պու կիպի ուֆազ սալըլաճազ չէլլէրտէ հիմմէթլի պուլունարազ պիզի խալի
ֆաղլա մէսարիֆտէն գուրթարմըչ օլաճազլար:

Պիլճիւմչէ մուխապերաթ աթիտէֆի ատրէսէ կիօնտէրիլմէլի՝

HAIG PUBLISHING COMPANY

138 EAST 26TH STREET

NEW YORK. N. Y

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ՈՒՂՈՒՐԼԱՐ ՕԼՍՈՒՆ, ՀԱՃԻ ՎԻԼՀԷԼՄ

Իւշ Հաֆթատան պէրու զազէթալարն եւ զիւնտէ իրի եազըլարլա թապ էտիլէն լուզէթ SURRENDER (թէսլիմ օլմազ) իտի: Պիր կիւնէ Պօսթոնտա դան ուլլուտա իքէն, պիր տէ զազէթա սաթան կէնճին «Ղալաքաուա եամկը՛ն վար.՛.՛.՛» փէրտէսինտէ, վէ խարապաուա պալլուշ պաղնարճաւնա SURRENDER!!! չաղըրմասընը իշիտիպ ուլանտրգ: Սօզաղըն պիր պաշընտան օլ պիրինէ եէթիչէնէտէք 50—60 տէֆա պաղըրմասընտա անլատըզ քի տիւշմէն թէսլիմ օլմուշ:

Օլ վազըթատան պէրու Պուլլարիա Surrendered next քի՞մ օլմազ տէյու պէքլէր իքէն, պիղիմ դօճաման թիւրք փաթլազ վէրտի: Արգաւորտան Ալսթրիա աչըլտը: Զանն էտէր իտիք քի սըրըմ եւլլիւ Քալլը՛ նիհայէթ թէսլիմ օլմազ իսէ տէ, եէտի պաշը տէվ կիպի պիր միւտտէթ տաշա գուլլուզընը չարփարազ տաշանըպ տուրաճազ: Կէչէն Հիւզչարթիւնին surrendered խապէրի, վէ օ միւնասիպէթլէ էտիլէն շէնլիքլէր Ուրբաթ կիւնիւ պիր տէրէճէ պօշա տիւշտիւ:

Քալլըն վէ Ալման Հիւքիւմէթիւնին տիւշէճէլի կիւնտէն կիւնէ վէ սաաթտան սաթա պէքլէնիւ իքէն, Նոյ. 10 Կիրակի ազշամը, Նիւ Եորքտա Carnegie Hallտա իճթիմա էթմիշ օլան պէօլիւք պիր ճէճաաթ Հուզուրընտա սաաթ 9 իլէ 9½ արասընտա ըիյասէթէ թաղտիմ օլունան պիր թէլէղրաֆ՝ սապըզ Փարիզտէ Ամէրիգա սէֆիւրի օլան միւլթէրէմ Մր. Հէրիք թաւաֆընտան օգունարազ անլաշըլտը քի, Հաճի Վիլհէլմ աղա չուլու փալասը թօփլալըպ կիճէ իլէ Հօլանտալա գաշմըլ տըր:

Երկուշարթի շաֆազ սէօքմէգտէն, պէքլէնէն surrender խապէրի Ուօլինըթընտան Հէր եա նա տաղըլարազ Ամէրիգա էհալիսի արասընտա

պէօլիւք պիր շէնլիք պաշլատը: Ֆէքթըրի պօրուլարը պէր տէվամ տէօրթ սաաթ չալընտըլար: Սէհէր վաղթը էհալի սօզաղա տէօքիւլէրէք միսլի նամէսպուգ պիր Հէյէճան իլէ Քալլըրն Ֆիւրարը վէ միւլթարէք շարթլարընըն իմզալանմըլ օլմասը իշիւն շէնլիքլէր իճրա էթմէյէ պաշլատըլար:

Այնի շէյլէր Հէր թարաֆտա իճրա օլունտուղը իշիւն ինէք լօնկուրտաղլարընըն, էգիւմիշ թէնէքէ սանտըղլարընըն, քեաղըտ վէ թէնէքէ սուրնալարընըն դարըլըզ սէսլէրինի, վէ օթօմօպիլլէրին թօփ աթըլըլը կիպի սէս չըգար մալարընը, պէօլիւք քիւշիւք Հէր քէսին կէօսթէրտիյի օյունպաղըլը վէ սէվիւնճի թարիֆէ Հաճէթ եօզ տըր: Եէր եէր աճաիպ մասքէլէր վէ փաշալթալարլէ եափըլմըլ օլան Քալլըն պէնդէյիւլէրի քէմալը թանթանա իլէ կէգտիւրլիւյօր:

Քալլըն թախթ ու թաճտան վազ կէչմիսիւի թէքիտ էտէն քեաղըտ կէրէք քէնտի վէ կիւլէք պէօլիւք օղլու թարաֆընտան իմզալանմըլ օլտրազ, Հօէնգօլլէրն խանէտանըն պուլուտան պէօլլէ Ալմանիա իմփէրաթօրըլընտա Հազզ ու Հիսսէսի դալմամըլ իտիյի ըէյմէն թաստըզ գըլընտը: Պէօլլէճէ Քալլըր վէ պէօլիւք օղլու Ֆրէտէրիք՝ ատի էհալի մէսապէսինէ էնտիւրիւմիշ վէ տիկէր ըէֆիւլէրի կիպի աասյը Հիւքիւմէթ էլլէրինտէն ալընմըլ տըր:

Քալլըր թախթտան էնտիւրէնլէր՝ Միւլթէֆիւլէր օլմալըպ իլլա քէնտի էհալիսի իտի: Գաշ կիւնտէն պէրու Ալմանեանըն Հէր թարաֆընտա եալըլըպ չիտտէթլէնմէքտէ օլան իսթիլալ՝ Պէրլինէ տախի եէթիչիպ քէմալը տէհէլէթ վէ փալիթախթը սարսմադտա օլտըլը Հալտէ, Քալլըր պու Ֆուրթուլնալա տալանամալըպ պարի փօսթընը փարէլլէնմէքտէն գուրթարմազ սէվտասը իլէ եան իփինի գըրըպ Հօլանտա տա սօլուղը ալտը:

Հօլանտա Պէլճիգանըն շէմալի շարք թարաֆընտա տէնիլ քէնարընտա Ալմանիալա սինօր ուֆազ պիր մէմլէքէթ օլուպ, Ալմանիա իլէ ին-

կելթէրրա արասընա տիւշէր: Պու մուհարէպէ միւնասիպէթիյէ Հաւատիսաթըն պէօյիւք դըս մը՝ Հօլանտանըն փայթիթաթըն օլան Ամսթէր-տամտան սուտուր էտէր իտի: Հօլանտա թա-պէն Ալմանա տօղրու ազ չօզ ալապա վէ իշթի-րաքը վար իքէն պիլէ Ինկիլթէրրանըն զըրի-լըլարընտան գօրդարապ շիմտիյէտէք պիթա-րաֆ (չեզոք) սուրտու:

Քայզըրն տախիլի տիւշէնէլէրի՝ Հիւքիւ-մէթինի էլինտէն ալըպ իմփէրաթօրլըզ ուսու-լընը տէվլրտիքտէն, վէ անըն եէրինէ էհալի-նին ըէյիյէ էնտիլիլազ գալտըրըլաճապ պիլ աղատ իտարէ թէէսիս էյէտիքտէն սօնկրա, Քայզըրն շախսը իլէ եափաճապ պիլ իշէրի գալ մատըղը Հալտէ, անըն Փիլրարընա մանի օլմա-մալարը թապիլի տիլ: Լաքին խարիճի տիւշէն լէր՝ պապալըմ քէնտինի օրատա ըաՀաթ պրա-դաճապլա՞ր մը:

Տիւնեանըն կէօրէկէլտիչի էն միւհէյեիպ մուհարէպէնին ալէվինի թութուշտըրտըգտան վէ սալթ քէյֆի վէ Հըրա ը շանը իչիւն միլեօն-լարլէ ինսան էօմրիւ վէ պիլեօնլարլէ սէրվէթ ու սաման չիւրիլթտիլքտէն սօնկրա, պիլ թա-րաֆա չէքիլիպ ըաՀաթճա եաշամասը իչիւն Քայզրա միւսաատէ օլունաճա՞պ մը, Միլթիէ-Փիլլէր թարաֆընտան թութուլուպ մուհաքէ-մէյէ չէքիլէրէք իլամը պօյնունա թապը՞լմայա-ճապ մը:

Պու պապտէ ալընաճապ ատըմլար Հազըրն տա մալիւմաթ ալըպ վէրմէքիլի իլէրիյէ պը-րադարապ, շիմտի պիլրապ Ալմանիանըն տախիլի Հալընա աթֆ ը նազար էտէլիմ: Ալման էհա-լիսի՝ Քայզրիլիմին պօյնունորըղը ալթընտա Հէլէ շու սօն տէօրթ սէնէլէրին մէշապգաթընա տայանամայըպ, կէօրիւնիւր օլան պիլ աղիմ մաղլուպիյէթ իչիւն արթըզ դան վէ աղչէ տէօք մէքիլիյին մէճնունանէ փօլիթիգասընտան կէրի տէօնմէք, վէ Հիւքիւմէթին տիլկիլինի քէնտի էլլէրինէ ալմապ գարար ը գալիսիյէ աչապլան տըլար:

Շիմտիյէտէք էհալի Հիւքմտար իչիւն տիւր տէյու պիլինէրէք, պիլ Հարիսին քէյֆ ի խա-պիսի եօլունա ճանլար թէլէֆ էտիլը իքէն, շիմտի փօլիթիգալը թէրա չէվիլէրէք, Հիւքմ-տար էհալի իչիւն օլմալը, վէ էհալինին ըչի իլէ Հարէքէթ էթմէլի էֆեհարընը գապուլ վէ թաստըզ էթտիլէր: Ինկիլթէրրա, Պէչճիգա, Իթալիա կիպի մէմլէքէթլէրտէ Հիւքմտարընը

նուֆուզու քեամիլէն Հուտուտ իչիւնէ ալընմըլ օլարապ, էն եիւքսէք գուվվէթ՝ Ֆրանսատա վէ Մ. Մ. Ամէրիգատա օլտուղը կիպի՝ էհալինին սէսի տիլ:

Ալմանիա շիմտիքի իմփէրաթօրլըզ ուսու-լընա կիրմէգտէն էվվէլ, իրիլի ուֆադը պիլ թազըմ գրալըզ վէ պէյիլքէրտէն (տուգալըզ-լարտան), վէ միւմթազ չէհըլէրտէն իպարէթ պիլ մէմլէքէթ իտի: Պու գրալըզլարտան էն պէօյիլիլ վէ իլէրիսի Փրուսիա օլարապ, անըն գրալարը՝ տիկէրլէր իւղէրինէ նուֆուզ իշ-լէթմէյէ չալըշըլար, վէ պու եիւզտէն փօլիթի-գի պիլ չօզ կիւճիւքլէր չըգար իտի:

Շիմտիքի Քայզըրն պէօյիւք փէտէրի Կիյ-եօմ՝ Փրուսիա գրալը, վէ Պիլմարք անըն Պաշ վէքիլի, քէզա Մօլթէ օրտու գօմանտանը օլ-տըզլարը Հալտէ, պունտան 47 սէնէ էվվէլ Ֆը-րանսա իլէ Ալմանիա արասընտա պիլ ճէնք ա-չըլար: Օլ ճէնքտէ Փրուսիալըլար դալիպ վէ Ֆրանսալըլար մաղլուպ օլտըզլարը պիլ սըրա-տա իտի քի, Ալմանիանըն իթթիՀատը փօլիթի-գասընը Պիլմարք պաշա վարտըրըպ Փրուսիա գրալը Կիյեօմը պիլթիւն Ալմանիա իւղէրինէ Քայզը եախօտ իմփէրաթօր թային էթտիլտի:

1871տէ Կիյեօմ շիմտիքի Ալմանիանըն իլք Քայզըր օլտըղը Հալտէ, իքինճի Քայզը անըն օղլու Ֆրէտէրիք, վէ իւչիւնճիւ Քայզը Ֆրէ-տէրիքին օղլու շիմտիքի վիլէլէլ իտի: Շուրա-սը խաթըրարտա օլուն քի, իշպու Ալման իթ-թիՀատը եախօտ իմփէրաթօրլըզ՝ էհալինիլ Հիւսն ի ըրիգասըլա մէշտանա կէլիշ պիլ չէյ օլ-մայըպ իլլա Փրուսիանըն գուվվէ ի ապէրիլէ-սիլլէ ճէպրէն տիկէրլէրին պօյնունա գօնմուշ պիլ պօյնունտրուզ իտի:

Պիլ տէֆա պօյնունտրուզ պօղապա կէշտիք տէն սօնկրա պիշարէ էօքիւզ իսթէր իսթէմէզ Հէր աղըրլըզ չէքմէյէ մէճպուր օլտուղը կի-պի, Ալման էհալիսի տախի Փրուսիանըն գուլ-մը ալթընտա սէսսիլ սէտասըզ եիւրիւմէքտէ ի-տիլէր: Շիմտիքի գարըշըզլըզլար սէպէպիլլէ էհալի ֆուրսաթ պուլուպ պօյնունտրուզը աթմա դա չալըշըյօրլար: Կէօրիւնիւյօր քի, Քայզ-րիլիլ գրալըզլար վէ տուգալըզլար քէնտի քեամիլ իսթիգալիլլէթլէրին էլտէ էթմէյէ չա-լըշաճալար:

Լաքին պու կիւնքի իղթիշաշ վէ իսթիլալ-լար՝ Ալման իմփէրաթօրլըզընը թէշքիլ էլէ-

էն դըսմարըն պաշ չէքմէլէրինտէն իւլէրի կէ-
լիօր կիպի անլաշըմասըն: Տախիլի կիւճիւր-
լէրէ ասըլ սէպէպ՝ Բուսիատա օլան Պօլէշվիք-
լիք բուշը տըր: Օրատա օլտուղը կիպի պուրա-
տա տախի ամէլէ վէ ասաքիր իթթիֆադէն ա-
յազլանմըջ օլարազ, Հիւքիւմարլարը թարտ-
լէ, զիմամ ը խտարէյի քէնտի էլլէրինէ ալմազ
ճէկտինտէ տիրէլէր:

Ալմանիատա Սօսիալիզմ փէք գուվլէթլի
օլարազ, մուհարէպէնին իւքինտէն պէրու
Քայր օլ ֆըրզայը քէնտի մագսէտինէ խըտմէթ
էթտիրմէյէ չալըշմըջ վէ խայլիճէ տէ միւլէս-
սէր օլմուշ խտի: Բուս ասաքէրլէրինի ալլայըպ
տիւշիւրէլէր՝ Ալման սօսիալիսթլէրի խտիլէր,
ազ դալտը Իթալիայը տախի խարապ էտէյօր-
լար խտի: Շիմտի տէ Ալման իմփէրաթօրլըղնա
թէհտիտ իլէ Հիւճմ էտէյօրլար:

Քայրը թաճ ու թախթտան վազ կէչիւրէ-
րէք, չիմտիլիք ֆօն էպէրթ իսմինտէ միւլթէտիլ
սօսիալիսթ օլան պիրինի մուվազգաթէն Պաշ
Վէթիլ տէյու սէշմիլլէր տիր: Պու քիմսէ՝ տա-
ճիկ չէհրէլի սիմասը իլէ՝ սէնաթը սէմիրճի,
սէրթ պաշը, վէ Հիւշ պիր տինէ ինանմազ տէ-
յու վառֆ օլունույօր: Փէք ազ վազըթտան ա-
նըն ամէլլէրի քէնտինի պէյան էտէճէլլէր, պա
զալըմ Լէվին վէ Թրոցքի՝ մի, Եօգսա Փարզը
պիր մաթա՝ մը չըզար:

Հէր նէ տէ օլսա, Քայրիլիզմ, միլիթէրիզմ
վէ Փրուշիէնիզմ տէվրիլիպ, Էլրինէ էհալինին
րէլինէ թապի պիր խտարէնին կէշմէսի՝ տէ-
մօքրասի նամընա թէպրիք օլունաճազ պիր թէպ
տիլաթ տըր: Բէիս Ուլիսընըն Ալման էհալիսի-
նէ անլաթմազ իսթէտիյի իշպու տէմօքրասի բու
Հը պէօյլէճէ դահիր օլարազ, ումարըզ քի Ալ-
մանիա իշիւն իլէրիտէ պիր պէրէքէթ օլաճազ,
վէ իսթիպատըն սօն նուսուէսի օլան Հաճի
Վիլլէլմ աղա՝ քէնտի Հէմտէմլէրի օլան Քար-
լօ, Ֆէրտինանտ, Գօնսթանթին, վէ Համիտ Ի-
լէ տօնուզ թօփու պաղլանարազ, Ֆիրօնլար վէ
Նէրօնլար զիւմրէսինէ աիտ չուգուրա էնտալթ
էտիլէճէք, օրատա սըր «լաջ Էւ կըմտուճն ա-
տամանց:»

Լաքին օնտան էվվէլ Վիլլէլմին մուրաֆաա
օլաճաղը պիր չօզ մահքէմէ տիվանլարը տաճա
վար քի պունլարտան կէշմէքսիզին տօղրուտան
մէնզիլինէ Էթթիշմէսինէ պիզ րազը օլաճաղըզ:
Անլէրտէն պիրինճիսի վիճտան մահքէմէսի
տիր: Չօղլար դանն վէ թալիմ էտէլլէր քի,

վիճտան սուի իսթիմալաթ իլէ դաթըլաշըր վէ
նիհայէթ էօլիւր: ՎիճՏԱՆ ԱՍԼԱ ԷՕԼՄԷՁ.
պիր վազըթ ույուշապիլիւր, լաքին էօլմէզ, նի-
հայէթ ույանաճազ, վէ քէմալ ը Հիսսիաթլա
Հապիզաթը կէօրէճէք տիր: Շէրիլէր՝ տաղ-
լարա՝ իւզէրիմիզ Էրզըլըն, վէ զուլմէթէ՝ պի
զի սէթը էտին տէյու ֆէրեստ էտէճէլլէր իսէ
տէ, կիրիֆթար օլտուղլարը աթէշ ալէվի սէօն-
մէլէճէք տիր: Պու աթէշ զամիր ազապը տըր:

Քէնտիսի վէ Վէլի ի Ահտը թէրք ի սալ-
թանաթ էտէճէլլէրինի թալէպ էյլէյէն քեաղըտ
մէմուր ը մախսուը թարաֆընտան Քայրա
թագուիմ վէ իմզասը թալէպ էտիլտիքտէ, օ-
գույօրուզ քի, քէնտի ազլընճա Ալլահըն խասս
վէթիլի վէ բույ ի զէմինտէ մէվճուտ պիլճիւմ-
լէ գուվլէթլէրին սահիպ վէ տէլիլի օլան Քայր
թիթթէյէրէք քեաղըտը էլինէ ալըպ իմզալատը:
Ճէնապ ը Հազըն րէսուլ ը մուլթազը իտիլինի
խտտիա էտէն պիր քիւսթաի նի՞ չիւն պէօյլէ
դօրգազ պուլունտու:

Տէրունի ատէմի քէնտինի սարստը վէ տա-
հա սարսաճազ: Գուտուրղանճասընա իճրա էյ-
լէտիյի խապասաթըն ֆիքրի վէ զիքրի սէօնմէզ
պիր աթէշ օլուպ ճանընը վէ թէնինի մուազգապ
զըլաճազ:

Ալմանըն փլանը էօվինտէ պիր խայալի
էնկէլ օլան Էրմէնիլէրի վէ Էրմէնի մէսէլէսինի
պիւսպիլթիւն դալտըրմազ, վէ պիր թաշ իլէ
իքի դուշ վուրուրճասընա Թիւրք վէ Թաթար
ճանվէրլիյինի տէ զըզըշտըրմազ իւզրէ, Էնվէր
Թալաթ, Ճէմալ, Պէտրի կիպի տէնիլէրի թաճ-
րիք վէ թարիխտէ Էազըլալէլմիշ էն պէօյիւք
զըթալ վէ մէզալիմի իճրա էթմիշ օլան, այնի
մուամէլէյի Բուճլար վէ Ասորիլէր վէ Սիւրիա-
լըլար Հազընտա տախի ճաիզ սալան Քրիսթի-
ան (!) պիր միլլէթին՝ Քրիսթիան (!!) պիր իմ-
փէրաթօրը՝ չիմտի ույանըյօր:

Սինէք վըզըթըրնտան զիյատէ էհէմմի-
լէթ վէրմէտիյի ֆէրեստ ու ֆիղանլար՝ տէր-
Էալար կիպի կիւրլէյէրէք, քէնտինի Էուլթմազ
զաստըյլէ իւզէրինէ Հիւճմ էթտիքէ, ճէսուր
Քայր էլլէրինի պաշընա վուրուպ ատէթա Էա-
պան սըղըրը կիպի պէօյիւրմէքտէ, վէ զէման-
լարըն էն գանլը ճանվէրի օլան Գըզըլ Սուլթան
իլէ գօլ գօլա թագմըշ Իսթանպօլ քէօշքէրի փիշ
Էհալընտա Էրմէնի լաշէլէրի իւզէրինէ պասա-
րազ Էիւրիւլէյն իմփէրաթօրիցա՝ չիմտի Փար-
զընա վարըյօր քի, նէ՝ էվլէր Էրզմըշ, նէ՝ էօ-

միւրէն մահվ էթմիշ, նէ՛ անաւար աղլաթմըշ, վէ նէ՛ մասուճարն գաննա կիրմիշ տիր:

Պու սիւսէ թասվիրէն, պու հէյալէթու մէնգարէլէն՝ Քայգը իլէ հէմ էֆքեարլարընըն կէօգիւ էօնիւնտէն սիլինէմէզ, պու Ֆիղանլար վէ պու միւտհիշ հալգըրըշլար՝ հավիլէտէն եան զօ վէրէրէք կէօմիւրտէտիքճէ անա գարըր գու-լաղլար թըղանամազ, կիճէ խայալաթընտա վէ կիւնտիւզ շաղընլըղընտա «Ինքիգա՛մ, Ինքի-գա՛մ» տէյու պաղըրըշան միլեօնլարըն սարսըրըն տան թախթլար վէ իմփէրաթօրըղլար տէվրի-լիւր, վէ քիւքիւրտիւլ լաղըմլար ճէհէնէմտէն աթէշ ալմըշ հէր եանտա սավըրըր, վէ գարա տիւմանլար իշինտէ Համիտ կիպի պիտատլար, վէ Քայգը կիպի մուրթատլար ճանվէր հէյէթի ալմըշ պէօյիւրիւրէլէն:

Խա՛յըր, ելլաըրըմ անլէրի վուրուպ քէօ-միւր էթմէսին, գըրըճ անլէրին գալպինէ սափ-լանըպ քէնտիւրէրի նէֆէսսիւղ տիւշիւրմէսին, գուրըն անլէրի պիր համլէտէ եէրէ սէրմէսին, մէգարըն գուրթլարը անլէրին լաշէլէրինի եէ-յիպ տիւքէթմէսին, խայը՛ր, պիւզ պունու իս-թէմէզիւզ, անճազ իսթէրիւզ քի, Քայգը կիպի զալիմ հիւքմտարլար չօգ եաշասըն, պին եաշա սըն, վէ միւլպպէտէն եաշասընլար, վէ քէնտի էքտիւրէրի ֆէսսաթ թօխմլարընըն զէհըլի մէյ-վէսինի հէր տէմ թատարազ մուաղղապ օլտու-լար: Պու պիր պէտտուա տէյիլ, անճազ գան-լը էլլէրիլէ եաղըմըշ պիր իլամ տըր քի, գա-թիլլէրին պօյնուա թաղըյօրուզ:

Տիկէր մահքէմէ՛ էֆքեար ը ամմէ տիր քի, Քայգը կիպի զատտար հիւքմտարլար վէ անլէրէ եամազ օլանլարըն ալնընա սիլինմէզ տամղա-լարլէ միւհըրինի պասար: Օգույօրուզ քի, քայ-գըր կէճէ ալթընտա չուլու փալասը թօփլա-լըպ Հօլանտայա ֆիրար էթտիլինտէ, օլ մէմլէ-քէթէ կիրմէզտէն, թրէնին վալօնը իշինտէ քէն տի քէնտինի սաղլամըշ, վէ իշէրի ալընըպ ա-լընմայաճաղընա տաիր օլ ուֆազ տէվլէթտէն իզնէ պէլլէմիշ: Հօլանտա հիւքիւմէթի գաչկըն Քայգըր քէնտի թօփրաղընա գապուլ էթմէք իս-թէմէմիշ:

Վալօնընըն վէնճէրէլէրի գափալը, քէն-տի իշէրտէ սօլղուն վէ պայղըն թիթրէմէքտէ, միւլթէճի Պէլճիգալըլար իսէ սըրթլանըն զօ-գուսընը ալարազ, տիշարըտա՝ «Գաթի՛լ, գա-թիլ» տէյու պաղըրըշմագտա, չու պիր գաչ կիւն տէն պէրու զաղէթալար, թէլլըրաֆլար տու-

յուճատըզ հաղարէթլէրլէ Քայգըր տօնաթ-մագտա տըրլար: Նիշէ Էրէրէրտէ զալապալըզ-լար թասվիր ի քէրիշլէր եափըպ Քայգը տէյու մէյտանլարտա եաղմագտա, հէր քէս խաինին եիւզիւնէ թիւքիւրմէքտէ տիր:

Պու նէ՞ տիր քի . . . թարիխ սահիֆէլէ-րինտէ գանըր եաղըրլարլա եաղըրլաճազ գալտա-րը քի՞մ սիլէպիլիւր: Ձէմանլար կէչտիքճէ խա-պասաթըն զիքը ու թէէսիրի խաֆիֆլէնէճէք եէրտէ, տահա զիյատէ գաթըրլանըպ իսմի մէք-րուհլարը իւզէրինտէ մըլըր գալաճազ տըր: Ֆիրօ՛ն, Նէրօ՛ն, Համի՛տ, Քայգը՛ր . . . ճիւտ-լէրլէ քիթապլարըն վասֆ էտէմէյէճէյի, բառա լանլարտա էն ըզլիլ լուղէթլէրին գըսա կէլտի-լի, պու ճիւմլէ իլէ շէրրին թէճէսսիւմի օլան իսմլէ՛ր, . . . նէ՛ գուրպանըն քէֆարէթի, նէ՛ տուանըն տէլալէթի նէ՛ տէ սէմանըն ինայէթի անլէրի փաղէյէպիլիւր: Ղովտըն գարըսը կի-պի տէվրանլար եօլուըն իւսթիւնտէ կէլիպ կէ չէնլէրին թագպիհինի տալլէթ էտէն պիրէր խա-թըրէ ի մէնֆուրէ հալինտէ գալաճաղլար:

Պիզիմ իւմիտ վէ իթիմատըմըզ պու տըր քի, Քայգը պու մանէվի մուհաքէմէլէրտէն մա տա, սիյասի մուհաքէմէյէ տախի կիրիֆթար օլաճազ տըր: Էյէր պիր թէք առէմ էօլտիւրէն Գաչէն՝ ալնընտա պուլնուզ պիթիւպ, ինսան-լար արասընա կիրէմէզ օլտու իսէ, միլեօնլա-րըն գանընա կիրէն պիր գաթիլ ի ըզլիլ՝ տիւն-եանըն հիշ պիր քէօչէսինտէ բահաթ պրաղը-մայըպ, առալէթ տիւմանընա կէթիւրիւմէլի, վէ ճէգաչ ը սէգասընը չէքմէլի տիր:

Պէլճիգանըն ֆէրեատը վար՝ տինկլէնիլ-մէլի, Ֆիրանսանըն չէքվասը վար՝ էշտիւմէլի, Ֆինլանտա իլէ Փօլանտանըն տալապը վար՝ կէօրիւլմէլի, Րուսիանըն զիյանը վար, էօտէն-մէլի, Սըրպիանըն մաթլուպը վար՝ Էրինէ կէլ մէլի, Րումանիանըն տէյէճէյի վար՝ էհէմմի-լէթ վէրիւմէլի, Էրմէնինին, կէօգեաշը վար սի-լինմէլի . . . տահա նէլէ՛ր, նէլէ՛ր: Պունլարտան զայրի մէտէնի տիւնեանըն, վէ տիւվէլ ի ճի-հանըն պիր չօգ տալա վէ չէքվալարը վար հէփսի թէսվիյէ օլտումալը: Սուչսուզ գանլար, սայըլմազ մալլար, սըղլայան ճանլար իշիւն ճա նի ի էքպէր հիսապ վէրմէլի:

Պունլար օլտուպ, ինսանի առալէթ եէրինէ կէլտիքաէն սօնկըա, Ալլաճըն էպէտի վէ հա-գիզի օլան ահքեամը իշիւն շիւպհէյէ պիր մա-հալ եօզ տըր: Պիւթիւն Գիթապ անըն վասֆը

վէ օրնէ յի իլէ տօլու օլտուղը կիպի, ճիհանըն թարիխի տախի անըն իսպաթընա քեաֆի տիր: Բուհ ը ինսանիլէ Ալլահտան պախշ օլունմուշ ատլ ու ատալէթ, վէ ագլ ու տիրալէթ տախի պունտան Ֆարգլը պիր եօլտա իգնախէթ պու- լամագ:

ՄԻԻԹԱՐԷՔԷ ՇԱՐԹԼԱՐԸ

Ալմանիա իլէ իմզալանմըշ օլան միւթարէքէ շարթլարը սայըտա օթուզ պէշ օլուպ, իսիւլա- սաթէն չունլար տըր. — Պու սօն մուհարէպէտէ Ալման թարաֆընտան իսթիլա էտիլմիշ պիլէմիւ- լէ արագի, քէզա 47 սէնէ էլվէլ Ֆրանսատան ա- լընմըշ օլան Ալգաս-Լօրէն թախլիլէ էտիլէճէք, մէյտանա կէլմիշ օլան քեաֆֆէ ի գարար վէ զի- յան թագմիլն օլունամագ, Ալմանիանըն սինօրճա մուհիմ մէտիլէլէրի Միւթթէֆիլէրին ասքէր- լէրիլէ իշլալ էտիլէճէք, տէրեա տօնանմալարը- նըն պաշըմալարը Միւթթէֆիլէրին եէտիլնէ թէսլիմ օլունամագ, Ալման օրտուլարընըն էլլէ- րինտէն պիլֆիլի սիւլալարընը ալմագ տէրէճէ- սինտէ լէվագիմաթ ը Հարպիլէ Միւթթէֆիլէրէ տէօնտէրիլէճէք, վէ պիլմիւլէ շարթլարըն իմ- րասընա թէլմիւթ Հալիտէ պէլլի իսթիլէքեամ լար վէ գալալար Միւթթէֆիլէ ասքէրլէրին թաշթ ը գալթընտա պուլունամագ:

Պունլարըն թէֆէրրիւթը օլան մէգքիւր օ- թուզ պէշ շարթլարը սըգըշտըրըպ պիր լուղէթէ թաշլիլ էտէճէք օլուրսագ, օ պիր լուղէթ՝ 2—3 Հաֆթատան պէրրու գաղէթալարըն սէրլէվՀա- սընտա թէքրարլանան SURRENDER, քէպիլմի- յէթ օլամագ տըր: Թիւրքիւն գապուլ էթտիլի շարթլար Պուլղարընքիլտէն աղըր օլտուղը կի- պի, Ալմանիանըն գապուլ էթտիլի շարթլար տա խի Ավսթրիանընքիլտէն չօգ զիյատէ աղըր տըր- լար: Պու շարթլարը Հաղըրլայըպ Ալմանա թագ- տիմ էթմէքտէ իքի մագսէտ էնմիւլէն ի Հարպըն ֆիքրիլտէ օլմուշ օլմալը. պիրի՝ Ալմանը պու ճիհան մուհարէպէսինէ թէշլիլէ էտէն վասիթա- լար նէ՝ իսէ անլէրին քեամիլէն մէյտանտան գալդ մասը, եախօտ՝ փօլթիլի լիսան իլէ սէօլլէլէ- րէք՝ «Հարպ մաքիլտանըն գըրըմասը»: Շէօյ լէքի Ալման պիր տաշա ճէնկէ գալդըշմաղա մէ- ճալը վէ ալէթի գալմասըն:

Իքիմիլի պիր շէյ՝ չու տէօրթ սէնէ իշիլտէ Ալմանըն օյնատըղը Հէփ օյունլար, գօնչու տէվ

լէթլէրէ եափտըղը վէ եափմաղա չալըշտըղը տուպարալար, պէյն էլ միլէլ գալմանին վէ գա- վախտ ի Հարպա գարշը օլան գօրպալըգլարը, Հէփ պունլար խաթրտա օլարագ, իշի էօլլէ պիր մագպուլթ գաղըղա պաղլամագ իսթէմիշ տիր- լէր քի, Ալման պիր տաշա էօլլէ տէսիլէլէրէ մէյտան պուլմասըն: Մէգքիւր 35 շարթլար՝ Ալմանըն փալիմալ էյլէտիլի 35 Հուգուգլարըն վիգալէսինէ պիրէր մէթին սիփէր օլմագ իւղ- րէ տիւլիւնիւլիւպ թագտիմ օլունմուշ տըր:

Ալգաս-Լօրէնին խտէսի՝ 48 սէնէտէն պէ- րու զասպ էտիլէն պիր Հագգըն ունուտուլմամըշ վէ Ալման էթտէրիլին եութտուղը պիր լօգմա- նըն միտէտէ էրիմէմիշ օլտուղընա տէլալէթ է- տէրէք, ճիւմլէ մաղտուր միլլէթլէրին էր եա կէճ Հագգլարը իՀգագ էտիլէճէլինի կէօսթէ- րիր: Եէթէր քի օլ մաղտուրլար պէր տէվամ տալա վէ փրօթէսթօտա սապիլթ տուրսունլար: Գալմլարըն տախի սապր ու սէպաթ իլէ քէն- տի իտէալարընտա միւտալիմ օլմալարընա պունտան տաշա փարալգ պիր իսպաթ օլսալի- լի՞ր մի: Պու կէշէն 48 սէնէլէրին թարիխի՝ Ալգաս-Լօրէնի Ալման ֆիլթիլի (թալիմի) իլէ Ֆրանսըղըգտան Ալմանըղա չէվիրմէնին պիր մուաննիտ ճէՀտիլին վասֆը իսէ տէ, գալմլարը գօր իլէ եութմանըն պիՀուտէ զաշ- րէթ օլմասընա տախի պիր տէլիլ ի ճէլիլ տիր:

Նէ՞ Հաճէթ, էրմէնի միլլէթիմիլ պունուս էն պէլլի պիր միալը տէյի՞լ մի տիր: Ասրլար- ճա շարգտան վէ զարպտան, քէզա ճէնուպտան վէ չէմալտան միլլէթիմիլ իւղէրինէ օլան չէ- տիտ Հիւճմլէր՝ անըն մէվճուտիլէթինէ Հիյալէթ լու գաստլարլէ ամէլէ գօնմըշլար իսէ տէ, պու կիւն էրմէնի եաշայօր: Գատիմ Ասորեստան վէ Ֆարսիլէր, Բօմալըլար վէ Թաթարլար, Բուս- լար վէ Թիւրքլէր՝ նէ՞ Հիւճմլէրլէ ճիւսիմիլին վիւճուտընը եէր իլէ եէքսան էթմէյէ չալըշ- մըշլար իսէ տէ, պու կիւն էրմէնի միլլէթի՝ օլ խասիմլէրին խարապալարը արասընտա կէ- գէրէք, անլէրին գուլմ ու ճէֆասընտան պիր նէվ ինթիլգամ ալմըշ կիպի պուլունուլօր: Էվ- վէթ, պու սօն սէնէլէրին գանլը աֆէթլէրի իլէ թէքրարէն փէրիշան օլմուշ միլլէթ, գօրգմա, եաշայօրսըն, վէ եաշայաճագսըն, Բուս պար- պարըղը վէ Թիւրք ճէպալարըղը տիւլտիլ, միւլպալտէն գալդմամագ իւղրէ տիւլտիւ, սէ- նին գըյամընըն կիւնիւ եաղըն տըր:

Միւթարէքէ շարթլարը իշիլտէ Ալման ի-

չիւն էն կիւճ օլանը թագմինաթ վէ թամիրաթ մէսէլէսի տիր: Ալմանեա Բուսիատան քեամիւլէն չըգմալը, Ֆրանսա վէ Պէլճիգատան վէ սաւիր եհրլէրտէն սիւրաւլիւ պինլէրճէ պէտպախթլարը կէրի եհրլէրինէ տէօնտէրմէլի, Բուսիատան, Բուճանիատան վէ Պէլճիգատան զասպ էթախի ալթուլարը պիրէր պիրէր կէրի վէրմէլի վէ Ալման օրտուլարընըն հաղմա վէ թէլէֆ էթախի վէրմէլի ու էմլաքը իստէ էյլէմէլի: Պիզիմ Իսլամ գօնչուլար էյի պիրլէրէր քի, հաղմաճըլը գաղանճըն գօլաչ պիր հօլու իսէ տէ, հաղմա էտիլէն մալլար պիր եհր թուլ մալ: Ալմանըն հաղմալարը միլեօնլար իլէ Հիսապ էտիլէպիրլը իսէ տէ, անլէրին պէօնլաք գըմմը՝ սըֆըրա սըֆըր, էլտէ պիր չէչ հօք:

Օթուզ պէչ շարթլարըն պիրի տախի Պրէսթ Ղիթովսք մասխարա մուսալէտէսինին լաղվը տըր: Թրոյքի վէ Լէնին կիպի տէնի խախլէրին Ալման տուպարաճըլարը իլէ հափաղլարը մուգալէլէ՝ Բուսիանըն իւզլէրինէ փէք աղըր օթուր տու, պէլքի անըն իչիւն 100 սէնէյէ դատար պէլինի տօղրուլթմալաճաք պիր տիւշիւչ օլտու: Քէգա Պուքրէչտէ Բուճանիա իլէ քէսիչիլէն սուլչ մուգալէլէսի լաղվ էտիլմիւլ տիր: Պու մուգալէլէ՝ եիւզտէն գօյուն փօսթու լաքին իչիտէ գափըճը գուրտ օլան պիր մուսալէլէ իտի:

Ալմանիա իչպու միւթարէքէ շարթլարընտա սատըգ պուլուեհաճաղընա թէլէմինաթ օլմաղ իւզրէ Միւթարէֆիգ օրտուլար՝ Ալմանըն իսթիւչ քեամաթընը իչղալ էտէճէլէր, վէ պուլարըն մէսարիֆիլի Ալմանիա վէրէճէք, քի պու մալիլէլէ քէնտինէ նէ՝ պէօյիւք պիր դափու աչտըղըն տէմէյէ Հաճէթ հօք տըր: Պուլտան մատա Ալմանիա Միւթարէֆիլիլէր տէօնտէրմէլէք քէնտի թարաֆընտան 500 փարէ թօփ, 30,000 մաքինալը թիւֆէնք, 3,000 ալէվ աթան էսլիւհա, վէ 2,000 էրօփլէն, 5,000 լօքօմօթիվ, 50,000 վահօն, 10,000 օթօմօպիլ վէ սօնկրատան պուլարա իլալէ օլուեհուլ՝ Ալմանըն պիրճիւլէ սըպմէրինլէրի: Պուլտան էսլիւհա վէ դայրիւհուլ թէսլիմ օլուեհուլտան սօնկրա թէքրարէն մուհարէպէ էթմէյէ քիմտէ՝ թագաթ գալապիլիլ:

Պու միւթարէքէ օթուզ կիւն սիւրէճէք, թարաֆէյն արղու էտիլէրտէ տաւա ուզանապիլէճէք: Միւթարէքէ միւտտէթինտէ իչպու 35 շուրուլթա գարչը պիր մուսալէլէ վաղը օլուրսա, տիկէր թարաֆ 48 սաաթ միւհլէթ վէրէրէք,

ճէնկի թէքրարէն պաշլալալ իլէրի սիւրէպիլէճէք տիր: Միւթարէքէ մուսալէհա տէմէք տէյիլ պիր ֆուրսաթ տըր: Պու ճիւլէ իլէ տէ, Ալմանիա՝ Բէնօ նէհրինին դարպի Հուտուտընը վէ օլ Հուտուտ իւզլէրինտէ պուլուեհան մուհիմմ կէչիտլէրի վէ միւթալէքէմ եհրլէրի Միւթարէֆիգ օրտուլարա թէսլիմ էտիլ քէնտիլէր իչէրի չէքիտիլքտէն սօնկրա, քէգալիք էսլիւհա վէ սէֆիլէլէրտէն պուլեհա միգտար կէթիլիպ Միւթարէֆիլիլէրին էլինէ վէրտիլքտէն սօնկրա, արթըգ Ալմանըն թէքրարէն Հարպա գըլամը նէ՝ միւհլէլէլ, նէ՝ տէ միւլէքին տիր:

Պուլտան իչիւն տիր քի, Միւսալէհա էնճիւլէնինին թէգիլէլ թէլէքքիլ էտիլ իլէ պաշլա մատընա Ալմանլար աճէլէ էտէյօրլար, գիրա տախիլի գարըչըրըլար, վէ էհալինին աճըղը վէ սէֆալէթի արթըգ տալանըլաճաք Հուտուտուպախիգատան գուրթուլմաք իսթէյօրլար: տը կէչմիւչ օլտուղը Հալտէ, պիր կիւն էվլէլ Պիթթապի Միւթարէֆիլիլէր՝ սուլէլէն պէրէքէթ լէրինտէն Ալման էհալիսինի Հիսէտար գըլմաք իսթէլէր, պախուսուտ անլէրի աճըղտան գուր թարմաղա չալըչաճաղլար իսէ տէ, Միւթարէքէնին 35 շուրուլթը Հարֆը Հարֆընճա եհրինէ կէլմէլտէն միւսալէհա մէճլիսինէ օթուրամաղլար:

ՏԻՐՍ ԱԼԱԼԸՄ

Ալմանիա իմփէրաթօրըղընը թէլէքիլ էլէյէյէն գրալըղ վէ տուգալըղլարըն Հիւքմտարլարը՝ պիրէր պիրէր թախթտան էնէրէք, եախօտ էնտիրիլէրէք ex-kingլէրին սալըսընա միւնգամմ օլույօրլար:

Իչպու տէհլէթիլ մուհարէպէ՝ ճէնք աֆէթիլի տիւնեատան գալտըրմաք իւզրէ սօն պիր միւհալաւտէ, վէ Քալըրըն չիտտէթ ի իսթիպտատը՝ ինսանլար իւզլէրինէ մուսալլաթ օլան փօլիթիլիլի գալտտարըղը իսթամա կէթիլէլէք պիր վէսիլէ օլտուղընը կէօրիւյօրուզ:

Պուլտան պէօլէ Հիւքմտարան իլէ էհալինին ալագատը՝ փէտէր իլէ էվլատ ալագատը կիլի թարաֆէյնին խալընը թէլէմին գըլան պիր ալաղա օլաճաղ տըր: Եիւղ սէնէ էվլէլ Նափօլէօնըն տիւլմէսիլլէ իսթիպտատ քէօքիւնտէն սէօքիւլմէտի, լաքին պու կիւն Քալըրըն մաղլուպիլէթիլլէ ճիւլէ միւսալէպիտուլէր՝ ուլղուն էլմալար կիպի եհրէ տիւլմէքտէ տիրլէր:

Պու ապա տե՛սք տէ՛րի տիր քի, Պօլէզիւք-
լիք վէ Անարիսթիւք բուհը տիւնեատա հիւ-
քիւնէթ սիւրմէլի տիր, Հա՛շա, անլէրին նէ՛
մուգիրը մաթա օլորգլարընը իշթէ կէօրիւօ-
րուգ: Պու կիւն էվրօփա փօլիթիգաւրնտա իս-
թիպտատը տէվիրէլիմ տէր իքէն, օլ պիր ուճա
կիտիպ, իֆրաթ սօսիալիզմին մաՀսուլը օլան
պիր թագըմ մուգիրք մէպտէ վէ մէսլէքլէրէ ու-
մու՛մ էՀալի, խոսուսա առքէրլէր, վէ ամէլէ
կիւրուհը գափըլըջօր իսէ տէ, անըն աճըլը նէ-
թիճէլէրինի չօղա վարմագտան Հիսս էտէճէք
տիրլէր:

Ամէրիգա, ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսանըն
տէմօքրասի բուհը պիր թարաֆտան իսթիպտա
տը տէվիրէրէք վէ տիկէր թարաֆտան Պօլէ-
զիւքիյի մէն էտէրէք Հագիգի Հիւրրիյէթին մէվ
Հիպէլէրինի տիւնեատա գաիմ գըլաճագ, վէ
պէօլէճէ ճիՀան մուՀարէպէսինին էլէմ վէ զի-
յանլարընա մուգապիլ պիր ասալիշ թէէսիս է-
տէճէք տիր:

Ճիւմլէ դատր չէքմիշ միլլէթլէր ագատըլը-
ղա նաիլ օլտուգլարընտա ազ եա չօք իֆրաթա
կիտէճէքլէրի թապիլի օլտուղը կիպի, չու վա-
գըթլարտա պիգիմ միլլէթիմիգ էօնիւնտէ տախի
պիր թէՀլիքէլի ուչըրում տուրուջօր: Շուսու պի
լէլիմ քի, ճիսմանի վէ քուՀանի Հէր պիր Հիւ-
քիւնէթ՝ էՀալիին մէյտանա կէթիրտիյի շէյ
տիր:

Պու կիւն Ամէրիգատա պիր Քայլը, պիր
Նաիօլէօն եա պիր Համիտ մէյտանա կէլէճէլ, նի՛
շիւն, չիւնքի էՀալիին աՀվալ ու թավա-
րը օլ կիպի իսթիպտատըն քէօքլէնիպ պէօլիւ-
մէսինէ միւսաատէ էթմէլ: Իսմէն ճիւմՀիւրիյէթ
իտարէսի ալթընտա պուլունուպ տա տախիլի
իսթիլալ վէ զիշանտան եագայը սըլըրամայան
մէմլէքէթլէր վար: Գուսուր քիմտէ՞ տիր: Է-
Հալիտէ:

Փօլիթիգի վագըլարըն փէք Ֆուրթունա-
լը օլտուղը չու սըրալարտա Քայլըրա վէ էմսալի
Հիւքմտարան վէ տէլիլէրէ գարշը օլապիլտի-
յի գատար շէտիտ լիսան գուլանըջօրուգ, լա-
քին Քայլըրը օլ իսթիպտատ վէ Հըրս Ը շանա
թաՀրիք էթմէքտէ Ալման էՀալիսինին մէսուլի-
յէթի եօ՞գ մը: Քայլըրն սէօղիւ Շիմտի նի՛շիւն
եիւրիւմէյօր, ատէմ թէպտիլ օլմատը, լաքին
էՀալի թէպտիլ օլտու:

Թիւրքլէրին պիր նէվ շէյթանի թէպրիյէ
եօլարը վար, «Պօնշու, Ալլահ սէպապընը խօյ-

մըյա, էթտիրէնըն կօղի քօր օլա» տէյէրէք,
կիւյա պիւթիւն մէսուլիյէթի Սուլթանա վէ ա-
նըն միւշալիլիլէրինէ Համլ էթմէք իսթէրլէր:
Էլպէթթէ տէլիլէրին սուչու պէօլիւք տիւր,
լաքին ազլ ու վիճտանա վէ նիգամ ու էրքեանա
գարշը օլարագ անլէրին իշճիլէրի պուլունան է-
Հալի վէ ասաքիր տախի պիր վէճՀլէ թէպրիյէ
օլունամաղլար:

Եագընտա էրմէնիլէրէ վէրիմէսինի իւմիտ
վէ արգու էլլէտիյիմիգ իտարէ Հա՞նկը նէվտէն
օլաճագ, պունա ճէվապ վէրէճէք օլան պիգ իգ:
Պիգ նէ իսթէրսէք՝ օ օլաճագ, նէ տէյէրսէք՝
էէսիմիգէ օ վէրիլէճէք տիր: Պախուսուս Ամէ-
րիգատա պուլունան Քիլիսալարըմըլ, դագէթա
լարըմըլ, էՀլի քէլամլարըմըլ, վէ ումում էՀա-
լիմիգ վէ Փամիլիսամըլ՝ Ամէրիգանըն տէմօքրա
սի բուհընը, Հիւրրիյէթիէրվէր նիգամաթընը,
վէ ճիւմՀիւրիյէթ ուսուլարընը սալթ մէշօ է-
տէրէք տէյիլ, իլլա Հէմ տախի պիգէ մալ էտէ-
րէք, միլլէթիմիգ իշիւն տաՀա էյի եօլար թէ-
տարիք էթմէլի իգ:

Պիգիմ իշիւն փէք աճընաճագ պիր Հալ տըր
քի, պիր ավում էՀալիմիգ վար իքէն, պիրպի-
րինտէն Փարզը 3—4 նէվ ուսուլ Ը իտարէ փրօ-
փալանտըլլէ միլլէթ փարշա փարշա օլմուշ, վէ
Փարզըլը թալիմաթըն թապիլէրի տաիմա տիլ ի-
լէ (պագէն տէ էլ իլէ) միւնաղատա պուլուն-
նարագ, միլլի գուլվիլէթի թագաիմ էտէյօրլար:

Թագսիմ դայիֆիլք տիր, պախուսուս պի-
գիմ կիպի ուֆագ վէ Փագիւր պիր գալմ իշիւն:
Միւմքին ի մէրթէպէ պիր իթթիֆագ իլէ Հէ-
փիմիգ, այնի նիշանկեաՀա տօղրու եիւրիւնէք,
մէնգիլի մագսուտա տաՀա թէլ վէ տաՀա գօ-
լայ էէթիշէճէյիմիգ թապիլի տիր: Ֆիւլան պիր
ուսուլ Ը իտարէ՝ Ֆիւլան պիր էՀալիյէ մու-
վագըֆ կէլիլ իքէն, տիկէր պիր էՀալիյէ ուչ-
ղուն կէլմէմէսի գապիլ տիր:

Անըն իշիւն, պիգէ էլգէմ օլան շէն՝ էՀալի-
միգին Հագըր վէ կէլէճէլինի Հիսապ էտէրէք,
Հէր պիր նօգթայ Ը նագարտան Հալըմըղա էն
մուվաֆըգ կէլէնի սէշիպ անտէ սէպաթ իլէ իշ-
լէմէք տիր: Պու ումումի իֆատէլէրէ ամէլի
պիր շէթլ վէրմէք իշիւն «Կիլիկիա» դագէթատը
չու իքի եօլու թալսիյէ էտէր, 1. էվրօփատա
իրի վէ ուֆագ ճիւմլէ միլլէթլէրին Հալիին վէ
մէվգիլինի, կիւճիւք վէ սուՀուլէթիին, խաթա
վէ սէվապընը պիլտիրմէք իւզրէ դագէթալա-
րըմըղտա պէնտլէր եագարագ վէ ալըր րէսալէ-

լէր նէշը հտէրէք էհալիմիդին ֆիքրինի թէն-վիրէ չալըշմագ:

2. Ումուսի վէ խուսուսի թէճէմմիւլէրլէ՝ ահվալ վէ իհթիյաճաթըմըղ հազգընտա միւ-շալէրէ վէ միւզաքէրէ էթմէք, վէ պազը ու-մուսի մէպտէլէրին գապուլիլլէ էհալիմիդի փար լամէնթէրի մուաշէրէթէ ալըշտըրմագ: «Էրմէ-նիլէր թէք թէք ալընտըգտա փէք գըյմէթլի տիր լէր, լաքին պիրլիյէ կէլիրլէրսէ իշէ հարաճաղ լար» սէօղլու պու նօղթալա թէճաա էտէյօր:

Փէք միւնասիպ տիր քի, Ազգ. Միուլիւ-նըն տէլալէթիլլէ՝ էվվէլա մաշտուտ պիր տա-իրէտէ խուսուսի միւզաքէրէ մէճլիսի իճթիմա էտիրին, վէ կիթտիքճէ տաիրէ կէնիշլէնտիրի-լէրէք, միլլէթին եիւղէ կէլիրլէրինտէն պիր գաշ տէֆա ումուսի մէճլիսլէր եափըլսըն: Ան-լատըղըմըղա կէօրէ՝ ալը ալըր եհըլէրտէ պու կիպի շէյլէր վազը օլույօրստաա, հալա ումու-սի պիր թէշէպպիլա եօզ տըր:

Պու ումուսի թէճէմմիւլէրտէ՝ շու կիպի պիր գաշ մուհլիմ իշլէր կէօրիւմէսինի թալսի-լէ էտէրիդ:

Օլապիրլտիքի գատար միւթէնէվվի Կտէճ լէրտէն սէշիւմէք իւզրէ պիր թազըմ խաթիպ-լէր թալին էտիպ, անլէր մարիֆէթիլլէ էհալի հուզուրընա փէք տօլլուն փօլլիթիդի մէպէս-լէր կէթիրմէք, (միւմքին իսէ օլ մէպէսլէրի ալ ըր ըտալէլէր եա պէնտլէր հալինտէ նէշը, վէ միւթալէա իշիւն էվվէլճէ էհալի արասընտա թէվլի էթտիրէրէք): Հէր պիր պաշա ագապին տէ աշըզ միւզաքէրէյէ մէյտան վէրմէք: Պազը միւթէտիր Ամէրիգալըլար տա խիթապ էթմէյէ չաղըրըլապիրլէրլէր:

Ումուս գաղաթլարը պու կիպի մէսէլլէր լէ ալեհազ գըլըպ ինթէրէսթլէրինի տէվաճի սազլամագ իշիւն փրօկրամլար հաղըրլամագ վէ իճրասընա չալըշմագ: Պիր սէօղ իլէ ումուս էֆ-րատ ը միլլէթի ալին վազըթտա ալին մէսէլլէ-լէր իւզէրինէ տիւշիւնիւպ գօնուշմաղա թէշվիդ էտէրէք, էֆքեար ը ամմէլի կիւղէլճէ հաղըր-լամագ: Պու մաշալլի թէճէմմիւլէրէ տալի Ա-մէրիգալը խաթիպլէրտէն տալէթ էյլէմէք հէր ճիհէթլէ մէնֆաաթը մուճիպ պիր շէյ օլաճաղ տըր: Պու եօլ իլէ եէրլի զաղէթալար էրմէնի մէսէլլէսի հազգընտա եաղմաղա թէշէպպիլա է-տէրէք, էֆքեար ը ամմէլի հաղըրլարլար:

Պու իլք տտըմ ալընտըգտան սօնկրա իքին ճի վէ կիւճ պիր աաթմ՝ ըէյ վէրմէք վէ պէօլլէ-

ճէ էլտէքի մէսէլլէսի խիթաճա կէթիրմէք տիր: Պիդ էրմէնիլէր չօզ ճիհէթլէրտէ մէտէնի միլլէթ լէրլէ ըհապէթէ չըզըշապիրլար, վէ պազը շէյ-լէրտէ տէ անլէրի կէշէպիլիլ իլ, լաքին տէ-մօքրասինին թէմէլի վէ տալաղը օլան էքսէրի-յէթ ի ըէյէ իթաաթ էթմէք մէպտէսինտէ չօզ կէրի իլ: Մէքթէպլէրտէ պիրլի իմթիհան էտէն-լէր, սէնաաթ էսէրլէրինիդի կէօղտէն կէշիւն-լէր, քիթապէթ վէ խիթապէթիմիդէ տիւզաթ էտէնլէր, թիճարէթ դապիրլիյէթիմիդի սընա-յանլար, տիր վէ խալրիսաշլըգտա իճրասթը-մըղա նազար գըլանլար՝ միւթէհալլիլ օլաճաղ տէրէճէտէ պիրլի իլէրի պուլուլար, լաքին էք-սէրիյէթ ի ըէյէ իթիպարսըլըղըմըղ կէօրէն-լէր՝ պուլնլար տաշա եէթէր դատար մէտէնի օլմամըլար տէշու հազգըմըղտա սուլ ի զան-նա վարըրլար:

Պու կիւն հէր վազըթտան զիյատէ տէմօք-րասինին պու ալի խասսիլլէթինի իպրազ էթմէ-յէ միւհթաճ պիր հալտա իլ: Խարապիլլէթի փէք ազլիմ օլան վէ միլլէթիմիդ իւզէրինէ հէր քէստէն զիյատէ փաշալը օթուրան շու սօն միւտիշի մուհարէպէնին խալըր սէմէրէլէրին տէն պիրի պու օլաճաղ իսէ քի, ումուս պիր իթ-թիհատ ը միլլէլ տաիրէսինտէ հէր գալմ քէնտի գատէրինի քէնտիսի թալին էյլէսին, պիրլէ տիւ շէր զիհնիմիդի գուլլանարագ կէօղլիւմիւղիւ ա-չըպ ֆուրսաթըմըղա սաշիպ օլմագ: Պու ֆուր սաթ հէր վազըթ էլէ կէշմէք:

Էրմէնի միլլէթի քի՞մ, վէ շիմտի նէ՞ հալ-տէ տիր, նէ՞ իսթէյօր վէ նէլէ՞ լալըզ տըր, պու սիւալլար էնճիւմէն ի միլլէտէ մէյտանա կէ լէճէք, վէ անլէրէ հէր քէստէն զիյատէ պիդ ճէ-վապ վէրէճէլիդ, վէ սէօղլէրիմիդտէն զիյատէ ամմէլլէրիմիդ հէր քէսէ թէհսիր էտէճէք տիր: Էրմէնի սէվիպ գալըրանլար (Հալասէրնեթ), էրմէնի հազգընտա ֆարգսըղ օլանլար (անտար-բերնեթ, վէ էրմէնիյի սէվմէյէնլէր (Հալատ-եաքնեթ)՝ կէօրիւլլէրտէ քի, էրմէնի գալըղըն-տա տէօրթ պէշ քիւրէքճի օթուրմուշ հէր պիրի պիր աքսի թարաֆա քիւրէք չալմագտա, պիրլիմ իշիւն ամընմագտան զալրի պիր շէյ եալիմագ լար, պիրաքս կէօրիւլլէրտէ քի, հէփիմիդ եէք-տիլ վէ եէք զէպան ալին իտէալ իլէ ալին ճիհէ-թէ կիթմէյէ չալըշլօրուղ, օլ վազըթ լալըղ օլան Հիսսէմիդի ալմագա իթիմատ էտէպիրլի իլ:

Պէօլլէճէ թէնվիր օլոււմուշ պիր ֆիքր ին

ճա լօգմալար տօղրամագտա տէչիլիզ: Երնէ տէ ֆօտուլլըզ վէ քիւսթախըզտան վէ դաֆա շիշ- քինլիխտէն քիւլլիյէն արի վէ պէրի պիր Հալ- տէ ալնըմըզ աչըզ Հէմ դամիրիմիզ րաՀաթ օ- լարազ տէյէպիլիլիզ քի, պիզ էտէպիլիլիլիմի- զին էն էչիսինի էթմէյէն Հալըշտըզ վէ ճէՀտիմիզ տէ վէ վատըմըզն իֆասընտա մուզնի պիր մու վաֆֆազիյէթէ մալիք օլտուզ: Հէր Հաֆթա ա- տէթա պիր մէկէզին (րիսալէ ի մէվզուլթէ) Հաճ ջընտա 14 սահիֆէ (28 սիւթուն) սըրֆ օգու- յաւագ մատտէ նէշը էթմէք, անը տա մաթ- պուաթ, լէվազըմաթընըն էն ֆիյէթլի վէ իշճի իւճրէթինին Հատտէն աշուրի օլտըզը պիր սէ- նէտէ պաշա չըզարմազ վէ պու գատար օգու- յաւագ մատտէյի տէօրթ սէնթէ սաթապիլմէք Հէր երկիտին քհարը տէյիլ տիր: (Էտէպիլիլիլիմ տէյէն երկիթ պուշուրսըն:) Աթալարըմըզ «սէն էօյիւնմէ, էլ սէնի էօյսիւն» տէմիշէր: Փէք ա- լա, վէ լաքին իշպու իֆատաթըմըզ էօյիւնմէք, պէպիւրլէնմէք, ֆօտուլլանմազ վէ թալուս- լանմազ տէչիլ իլլա օլմուշը գարփուզ կիպի մէյ տանա գօմազ տըր: Պու կիւն Կիլիկիանըն ա- պօնէլէրի արասընտա ֆապրիզա իշճիլէրի սը- նըֆընտա պիլէ պէՀէր Հաֆթա 25տէն 35 տալը- րա գատար իւճրէթ ալան չօզլար պուլունտը- ղընը պէն քէնտիմ պիլիլիլիմ: Կիլիկիանըն Հաֆ- թալըզ պէտէլի օլան 4 սէնթ, անլէրտէն 25 տա- լէր ալանլարըն իւճրէթինին 625տէ պիրի, 35 տալէր ալանլարընքինին իսէ 875տէ պիրի տիր: Ինտաֆ էսին, իւմմէթ ի էրմէնեան, ալանտան ուճուզ գաթը՞զ օլուր մը: Հալճա եա թիւրքճէ լիսանտա պու գատար միւֆիտ մատտէյի Ա- մէրիզա կիպի զանիյէթ վէ փարա տիւնեասըն- տա պաշա նէ՞րէտէ պու տէրէճէ էՀվէն պիր ֆիյէթլէ ալապիլիլիսինիզ: Վէ պու տէրէճէ ճիւ զի պիր մէպլաղըն թէտիյէսինտէ իՀմալ տալ- րանմազ օլուր իսէնիզ, աճէպ զամիրինիզ սի- զի րահաթ պրազաճա՞զ մը: Պու գատար օ- գուլաճաճ մէվատտ, օլտուգճա կիւզէլ ուսլուպ վէ շիյվէ իլէ Հէմ տօլղուն վէ փիշքին էֆքեար Հաֆի սիյասի, իւնսի վէ րուՀանի պէնտլէր, գանտաշ վէ գարտաշարըմըզն սիւրկիւն մա- Հալլէրինտէն արատա պիր կէօնտէրտիլէրի մէքթուպլար, վաթանըմըզն մէշՀուր սէմթլէ- րի Հազզընտա կիսՀտա պիր վէրիլէն պատմա- կան մալիւմաթ — Հէփ պուսլարը Հէր Հաֆթա օգուլուպ միւսթէֆիտ օլմազ տէօրթ սէնթի տէյ մէ՞զ մի — տէ՞յմէտի մի: Պէն շիւպՀէ էթմէճ

քի քիթապէթ գըյմէթինի թանըյանըն ինտ վէ նէզտինտէ անլէր տէօրթ սէնթ տէչիլ եիրմի տէօրթ սէնթ տէ տէչէր:

Պալատէ սալըշտըրտըզըմըզ միւթէնէվվի մէվատտ վէ միւնտէրիճաթ գուսուրտան արի ի- տի տէմէյօրուզ: Կիլիկիայը Հէր գուսուր վէ խաթատան պիպէՀրէ վէ Հէր քէսին մէզազընա կէօրէ թէլիֆ էտիմիշ պիր դազէթա մէրթէպէ- սինէ չըզարապիլտիք տէյիւ իտտիա էթմէյօ- րուզ: Օ գապիլտէն պիր ճէրիտէ նէշը էթմէյէ մուվաֆֆազ օլմուշ օլսա իտիք, քէնտիմիզի միւ ճիզէճի ատտ էթմէյէ Հազզըմըզ օլուր իտի: Պիզտէ միւճիզէ գուվլէթի Էօզ տըր: ՍահիՀ, գուսուրլարըմըզ պուլունտը, վէ անլէրի եիւ- զիւմիւզլ վուրանլար տա օլտու: Գրիթիզալար պիզի գօրգուլթմաթըզտան պաշա պիզէ մէն- ֆաաթլարը տա օլտու: Գուշտան գօրգան տարը էքմէզ, եախօտ գօրգազ պաղիլիկան նէ քեար էտէր նէ զիյան գաղիյէսինի պիզ չօգտան էօյրէնմիշ վէ օլ մալիւմաթըմըզ միւճէպիւնմէ տէ Հարաքէթ վէ մուսմէլէ էյլէմիշ իզ: Պունուն լա պէրապէր գուսուրլարըմըզն միւճքին մէր- թէպէ ազ պուլունմասը իշիւն էլիմիզտէն կէլէ- նի էսիրկէմէմիշ վէ Հէփ էմէյիմիզի տէ ֆիսէ- պիլ-ՈւլլաՀ վէ վաթանտաշարըմըզ Հէմ միլլէթ տաշարըմըզ մէնֆաաթընա մէճճանէն թագտիմ էյլէմիշ իտիլիմիզ իշիւն քէնտիմիզի թէպրիք էթմէյէ Հազզըմըզ վար տըր:

Իմտի Կիլիկիանըն մուՀարրիլէրի Հէմ նա- չիրի քէնտի վատլարընը իճրա վէ իֆա էթտի- լէր իսէ, անըն գարիյունընըն ետփլւնիւ տէ ա- ճէպ ալի վաղիֆէշիսալըզտա պուլունտըլա՞ր մը: Աճէպ անլէր տէ քէնտի Հիսսէլէրինէ տիւ- շէնի իճրա վէ իֆա էթտիլէ՞ր մի: «Պու զա- ղէթա պիզիմ տիր վէ տէյիւմէնին տէօնմէսի ի- շիւն սու, գուվլէթ, աթէշ վէ ալթէ կէրէք» տէյիւ տիւշիւնիւզ գուտրէթլէրինէ կէօրէ եէտ ի մուսվէնէթլէրինի թագտիմ էթտիլէ՞ր մի: Պունըն ճէվապընը միւՀթէրէմ գարիյուն քէն- տիլէր վէրսինլէր:

Պու պէնտէ խիթամ վէրմէզտէն պիր գաշ սէօզ տէ Կիլիկիանըն սալնամէսի Հազզընտա եազալըմ: Պու սալնամէյի սէնէնին իպթիտա- սընտա նէշը էթմէյէ չօզ Հալըշտը իսէք տէ, օլ վաղըթտան պիր գաշ ալ սօնկրա արգունըզա նալլ օլապիլտիք: Վէ լաքին նէշրիյաթ ը մէզ- քիւրէնին միւնտէրիճաթը Հիւքմիւնմէ, անըն Յունվար իպթիտալընտա եա Մարտ ինթիՀա-

սընտա չըգնասընտա պիր պէջիս եօգ խտի: Սալ նամէնին միւշթէմիլաթը օլան պէնտլէրի օգու-
յան պիր քէս՝ անլէրտէն Յունկարըն պիրիկ-
տէ նիճէ միւշթէֆիտ օլապիլիւ իսէ, Օգոստոս-
սըն օն պիրինտէ տէ ալնի տէրէճէ մէնֆաաթ-
լանապիլիւ: Պէլի, վազթըն միւրուրի անըն
միւնտէրիճաթընըն դըմէթ վէ էհէմմիյէթինի
էքսիլտէմէդ: Անլէրին թաղէլիյի պալաթըղա
ասլա թաշվիլ օլունամադ: Իմտի մագսէտէ ույ
դուն, մանատա տօլդուն վէ ֆիյէթէճէ դայէթլէ
տուն օլան պէօյլէսի պիր նէշրիյաթը Թըքա-
խօս վաթանտաշլարըմըղտան դաշը՝ սաթուն ա-
լըպ, անըն նաշիրինի ճէսարէթլէնտիրտիլէր:
Քիթապըն սաթըլմասընտան մէյտանէ կէլմէսի
մէմուլ օլունան պիր ազ դազանճ շէօյլէ տուր-
սըն, անըն թապ ու նէշրի ուղրունա էտիլէն մէ-
սարիֆին նըսֆը պիլէ Հալա մէյտանէ կէլմէմիշ
վէ եանլըմայօր իսէմ Հալա 4—500 նուսիէ սալ-
նամէ մաթպաանըն պիր քէօշէսինտէ միւշթէրի
պէքլէմէքտէ տիր: Նէ՞րէտէ դալտը քիթապէթ
մէրազըսը, ընթերցատէր պարոնլարըմըղ: Պու
իհմալըդ Կիլիկիյալա մուսվէնէթ եա տա սալ-
նամէ կիպի միւֆիտ պիր քիթապըն իքինճի եա
իւշինճիւ տէֆա նէշրինէ թէշվիլգա՞թ մը տըր:
Եօգսա պիլիմ մուսվէնէթլիմիզ վէ իշտաշըղը-
մըղ սալթ լա՞ֆ իլէ մի տիր: Պունուն ճէվապը-
նը տա միւշթէրէմ դարիւլուն քէնտիլէր վէրմէյէ
լութֆէն Հիմմէթ էյլէսինլէր: Քիթապէթ դըյ-
մէթինի պիլէնլէր եանընտա պէօյլէսի պիր նէշ-
րիյաթ 50, 60, եա 100 սէնթ տէյիլ, իլլա իքի
տալրը տա տէյէր: Փարանըն պուլ դատար պօլ
պուլունտըղ իշպու ալթուն սէնէսինտէ Կիլի-
կիանըն դարիյունը անտէն պիրէր, իքիշէր նուս
խէ սաթուն ալըպ, տօսթլարընա հէտիյէ վէր-
սէլէր, Հէմ քէնտիլէրի Հէմ տէ տօսթլարը միւ-
թէլէզլիզ օլուրլար, Հէմ տէ նաշիր ի քիթապ
պէօյլէսի միւֆիտ պիր Թէշէպպիլեստէ պէթէ-
րար պուլունմադա ճէսարէթլէնիլ:

Պէն պէն օլսամ, սէն սէն օլսան,
Նէ սէն օնսան, նէ պէն օնսամ:
Պէն սէն օլսամ, սէն պէն օլսան,
Հէմ սէն օնսան, Հէմ պէն օնսամ:

Վասֆընը էթտիլիմ ճէսարէթպալաշ մուս-
մէլէ իլէ Հէմ փիլլալ եաղլանըր, Հէմ շէմտան
փաքլանըր: Շիմտի իսէ նաշիր Փալասա փիրին
ճէ կիտէրիմ տէր իքէն էվտէքի պուլդուրտան
օլմասը շէօյլէ տուրսուն, սալնամէնին մուհար

րիրլէրի տէ պէօյլէսի պիր Թէշէպպիլէսէ պիր
տաշա պիր դալէմ պաթըրմադա եա օյնաթմադա
ճէսարէթլէրի դալմամըշ տըր: Անլայանա սիվ-
րի սինէք սադ:

(ՎԵՐ.) ՀԱՅԿ ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

ՂԱՅՊ ՕԼՄՈՒՇԼԱՐՏԱՆ

Փօրթ Սաիտէ Camp Armenianտան Աւե-
տիս Պօեաճեան վէ Անտոն Գալայճեան իմզա-
լարըլլա պու տէֆա Փէթըրսընտա Պրն. Նազա-
րէթ Պօեաճեանա կէլմիշ օլան իքի դըթա մէք-
թուպարտան աթիտէքի խապէր վէ մալիւմաթ
լար ալընմըշ տըր:

Պրն. Անտոն Ն. Գալայճեան՝ Մարաշըն
Խաթունիյէ (Եհէնուտի) մահալլէսինտէ Կէօվ
Գալայճեանլարտան օլուպ, սիւրկիւնտէն էվ-
վէլ, ուղուն վազըթ շէհր ի մէզըիւրտէ Սինկէր
տիքիշ մաքինասըր դուսփանեասընըն միւտիրի ի-
միշ: Ամէրիգատաքի ազըրդալարընտան՝ Կիւ-
լիւզեան Պրն. Յովհաննէս, Ճընագեան Պրն.
Պետրոս, Աճէմեան Շիւքրի վէ Լեւոն էֆէնտի-
լէրի աորէսլէրինի խասսէթէն իսթէյօր: Էյտ-
րէսի շէօյլէ եազըլմըշ իմիշ, Mr. Antoun Kalay-
jian, Terra Santa Convent, Port Said, Egypt.

Պրն. Աւետիս Պօեաճեան՝ Մարաշ ճիվարըն
տա Եհէնիճէ Գալալը քէօյլէնտէն օլարազ աթի-
տէքի մալիւմաթլարը վէրիյօր: Քէրէկ վէ Թա-
ֆիլէ գազալարընտան 300 դատար Մարաշը-
լար գուրթուրըլըպ Փօրթ Սաիտէ կէթիրիլմիշ-
լէր: Պունլարտան պազըլարընըն իսմէրինի վէ-
րիյօր, Երան էֆ. Պէսնիլեան, Տէր Եղիշէ Մար-
գարեան, Պօղոս Մուճեան, Նազար Պէսնիլ-
եան, Շիւքրի Մուճեան, Սարգիս Քէօֆթէ-
եան, Կիրակոս Ուստա Տէյիրմէնեան: Շիւքրի
վէ Վարդան Թաշճեան՝ Երուսաղէմտէ վանք-
տա իմիշլէր, Ստեփան Նանէճեան իլէ Մանուկ
Մուճեան Մուսուլ ճիհէթինտէ տիրլէր տէյու
խապէր ալընմըշ, քէզա Չէքիրտէքճի Գրիգոր
վէ ալիլէսինին Հալէպտէ օլտուղլարը պիր սէնէ
էվվէլ մէքթուպ իլէ անլաշըլմըշ, Տօլապճեան
վէ Խօշաֆեանլար Գուստա խտիյի Սալթտան
կէլէնլէրտէն իշտիլմիշ տիր:

Ամէրիգատա պուլունանլարտան աթիտէքի
լէրին էտրէսի խաթէնիյօր, Եհէնիճէ Գալալը
Վարթիվար Շիվիլիլիլեան, Գալա Պաշը մահալ-

Մէրքէզի խտարէ հէյէթի պու միւնասի-
պէթլէ պիւթիւն վաթանիէրվէր Եօզղատլլարը
տալէթ էտէր քի Հալա «Եօզղատի Միացեալ
Ընկերութիւն»ըն պիր շիւպէսինէ մէնսուպ օլ-
մայանլար՝ քէնտիլէրէ եազըն պիր շիւպէ իլէ
ալադայա կիրիպ, պու մուգատտէս մագսէտին
թէրազզըսը իջիւն քէնտի հիսսէլէրինի կէթիւր-
մէյէ հիմմէթ էյլէսիւնէր:

Թաճիլ էտինիզ, Եօզղատլլար, մուպէ-
նէթ կիւնիւնէ չօզ զալմատը:

Պիր կէօնէ մալիւմաթ իջիւն աթիտէքի էտ-
րէսլէրտէն հէր Հանկըսնա միւրաճաաթ օ-
լունուրսա, մէմնունիլէթլէ ճէվապ վէրիւր:

P. D. Ougourlian, 554 N. 17th Street, Phila., Pa.
L. A. Arslanian, 225 Fifth Ave., New York, N. Y.
L. A. Tafraian, 759 Mass. Ave., Boston, Mass.
H. M. Hanjian, 1006 East 63rd St., Chicago, Ill.

Եօզղատի Միացեալ Ընկերութիւնըն Մէր-
քէզի Մէճլիսի խտարէսի Թարափընտան,

Րէիս Բեաթիպ
ՅԱԿՈՒ ԳԱՊԱԳՃԵԱՆ Ֆ. Տ. ՈՒՂՈՒՐԼԵԱՆ

ՀԱՎԱՍՏԻՍԱԹ

Պու Հաֆթանըն փօլիթիզա Հավատիսաթը
Ալմանըն Միւթարէքէ շարթլարընը գապուլ էթ
մէսի, վէ անտէն սօնկրա Թէվթօն տիյարլա-
րընտա մէյտանա կէլէն Թուղեան վէ իղթիշաշ
խապէրլէրինտէն իպարէթ տիր:

Հաթթա օլ սէմթլէրտէքի ուֆազ պիթա-
րաֆ մէմլէքէթլէրտէ պիլէ Պօլշէվիքլիք Թէէ-
սիւրլէրի հիսս օլունարաք մէմուլին զայրի գա-
րըլըզլըզլարտան գօրգուլույօր:

Միւթարէքէ շարթլարընըն փէյտէրփէյ ա-
մէլէ գօնմասըլլէ Միւթթէֆիզլէրին նուֆուզ վէ
զալէպէսի քէսպ ի շիտտէթ էթմէքտէ տիր: Ինկ-
լիզ վէ Ֆրանսըզ զըրիւլլարը Տարտանէլտէն ի-
ջէրի կէճիւշ, քէզա Իսքէնտէրուն լիմանընա
կիրմիւշ տիրլէր:

Ալման աաքէրլէրի՝ Րէնօ նէհրինտէն էօթէ-
յէ չէքիւմէք իւզըրէ Պէլճիգա վէ Ֆրանսայը պը-
րազըլլար, վէ անլէրին եէրինէ Միւթթէֆիզ
օրտուլար կէջիյօրլար: Ալմանլար չէքիւթիքլէ-
րի եէրլէրտէ էհալիյէ խասրաթ վէ զահմէթ
վէրմէքտէ խիթլէրի անլաշըլարազ, Մարէշալ

Ֆօշ պու պապտէ լազըմ օլան իրպարաթ վէ
իւթարաթ տա պուլունմուշ տըր:

Ալմանլարըն նազլիյէ վասիթալարընը,
պախուսուա շմէնտըֆէրլէրի Միւթթէֆիզլէրին
զապթ էթմէլէրի՝ կիւշա Ալմանլարըն մէէքիւ-
լաթճա տարտա գալմալարընա սէպէպ օլաճա-
ղընտան, միւմքին իսէ օլ շարթըն Թատիլ է-
տիլմէսի րիճա էտիլիյօր տէնիյօր: Հալ պու քի,
կէրէք Ինկիլթէրրա Պաշ Վէքիլի Լօյտ Ճօր-
ճըն վէ կէրէք Մ. Մ. Ամէրիգա Րէիսի Մր. Ուիլ-
սընըն պէյանաթընտան անլաշըլլար քի, Ալման
լարը աճլըզ պէլիյէսինտէն գուրթարմազ իջիւն
Միւթթէֆիզլէր չալըշըպ Եօլլար Թէտարիք է-
տէճէլէր, նասըլ քի, Ամէրիգատա մէէքիւլաթ
նազլիւր Մր. Հուվըր պու կիւնլէրտէ էվրօփայա
կիտիպ օրատաքի ահվալա կէօրէ Թէրթիպաթ-
տա պուլունաճազ տըր:

Միւթարէքէտէն սօնկրա ասըլ միւսալէՀա
գօնֆէրանսը իջիւն Թէտարիքեաթ կէօրիւմէք-
տէ տիր: Թալսիյէ վէ Թախմին էտիլիյօր քի,
մէզքիւր գօնֆէրանս Փարիզտէ Վէրսայլ սէրա-
յընտա ինիգատ էտէճէք տիր: ՄիւսալէՀա գօն-
ֆէրանսընտա Րէիս Ուիլսընըն տա Հազըր պու-
լունմասընը արգու էտէնլէր վար իսէ տէ, մու-
մալիլէյէին օլ արգույա իճապէթ էտէճէյի իհ-
թիմալ տէլիլ տիր:

Շարթլարըն պիրի տախի Մէյ իսթիհքեա-
մաթընըն Միւթթէֆիզլէրէ Թէսլիմի օլարազ,
Էարընքի Կիրալի կիւնիւ Մարէշալ Ֆօշ Ամէրի-
գա օրտուլարըլլա րէսմէն շէհրէ կիրիպ գալա-
լարը Թէսլիմ ալաճազ տըր: Մարէշալ Ֆօշ Ա-
մէրիգա աաքէրլէրինի մէտէ էտէրէք Մէօզ նէհ-
րի զալէպէսինի Ամէրիգա պանտէրասը իւզէրի-
նէ իլալէ էտէպիլիւրսինիզ տէմիշ տիր:

Հաֆթա իջինտէ սապլըզ Ալման Վէլի ի Ահ-
տը Ֆրէտէրիքին գաթլ էտիլմէսինէ տաիր պիր
շալիա չըզտը իսէ տէ մէրգուլմըն պէրՀայաթ
օլուպ Հօլանտատա ԹաՀթ էլ Հըֆիզ կէօզէտիլմէք
տէ իտիյի սօնկրատան խապէր վէրիտի:

Եէնի րէժիմ Ալման հիւքիւմէթի՝ Գալըրըն
սէրվէթինի զապթ էթմէյէ գալըզըլլար: Պիր
վազթ Գալըր Սուլթան Համիտին սէրվէթինի
զասիպլէրին էլինտէն գալըմազա չալըշըր ի-
քէն, շիմտի ալի Հալա քէնտիսի կիրիֆթար օ-
լույօր:

Էքս-Գալըր՝ քէնտի իմզասընը «Գօնթ Ուիլ
Հէլմ Հօնցօլէրն» տէյու եազըլլար իմիշ: Պիր ի-

քի միւսնասիրայէթլէրտէ զիւր էթմիշ տիր քի, քէնտինին թամ ու թախթը թէրք իլէ մէմէքէթ տէն չըգմասը՝ Ալմանիայը իղթիշաշտան էսիր-կէմէք իշիւն տիր...

Նոյ. 1 էտէք Ալմանլար էլինէ էսիր տիւշ-միւշ Ամէրիգա ասքէրլէրինին եէօքիւնիւ օլան 2,532 նէֆէլ աղատ սալը վէրլիմիշ տիրլէր:

Ալմանիատա եէնի բէթիմ հիւքիւմէթ՝ սօ-սիալիսթլէրտէն իպարէթ պիր դապինէ ինթի-խապ էթմիշ օլարազ դանուն ը էսասիրտէ պէլ-լի թէպտիլաթլար իլան էյլէմիշ տիր, շէօյլէքի հէյր առէմին ինթիխապտա բէյ վէրմէյն հազըր օլաճազ, դալէմ վէ քէլամ աղատ թանըլաճազ, շիրքէթլէր թէշքիլինէ միւսնասաթ օլունմայա-ճազ:

Պու բէթիմ՝ տիւվէլ ի Միւթթէֆիգէ թա-րաֆընտան բէսմէն թանըլաճազ մը, հարըն միւսալէհա գօնֆէրանսընտա պունլարընտա վէքի-լի վէ սէսի օլաճազ մը, պու սօն միւթարէքէ շարթլարընը հազմ էտէմէյն միլիթէրիսթլէր Պօլշէվիդլէր իլէ պիրլէշէճէքլէր մի, պունլար նազիք մէսէլէլէր օլուպ, Ալմանիա փօլիթիգասը իւզէրինէ կէօլկէ պրազան պունլաթլար տըր:

Միւսալէհա օլուպ պիթէնէտէք պիթթապի օրտուլարընը էվրօփատա դալըպ, հէր կէօնէ գուհուրաթա դարշըր հազըր տուրաճազլար տըր, վէ անտէն սօնկրա վաթանա տէօնէճէքլէր: Պուն տա տախի աղիմ տիգգաթ վէ Ֆէտաքէարլըզ լազըմ, հարալըլարըն թէտալիսի, թէճրիպէսիզ կէնճէրին զապթ ու խտարէսի, պուրայա տէօ-նէնլէրին իշ պաշընա գօնուլապիւմէլէրի՝ պուն-լար միւսթազպլէտէ իճրա էտիլէճէք պէօյիւք թէշէպպիւսլէր տիր:

Գապիէն իւմիտ էտէրիզ քի, Ամէրիգա աս-քէրլէրինին էվրօփայա կիթմէլէրի նասըլ ին-թիգամ իւզրէ, վէ օրատա թալիմ վէ ճէնքլէրի մէտհէ լայըզ թարղտա օլաու իսէ, Ֆիւթիւ-հաթըր գազանմը օլարազ վաթանա տէօնէլէ-րի տախի քէմալ ը ինթիգամ իլէ վազը օլաճազ տըր:

Պու գըսա միւտտէթտէ էօմըլէրինի Ֆէտա էթմիշ օլանլարըն տախի շան ու շէրէֆի եիւք-սէլիպ, տիւնեայը իսթիպատատան գուրթար-մազ իւզրէ գան տէօքմիւշ օլանլարընընը զիւր ի ճէմիլինէ աղիմ շէնլիքլէր իճրա օլունմաճազ, վէ պիզ էրմէնիլէր տախի օլ պէօյիւք իշտէ հիւ-սէմիզ պունուսըլը իշիւն իֆթիխար էտէճէ-յիզ:

UNITED WAR WORK

Պու իսմտէ պիր հարէքէթ պաշլամըշ տըր Ամէրիգա օրտուլարընա վաթանիէրվէրանէ խըտմէթ էթմէքտէ պունուան եէտի շիրքէթլէր արասընտա Y. M. C. A., Y. W. C. A., Salvation Army, Knights of Columbus, Եէհուտի Շիրքէթի վէ զայրիհում: Իշպու եէնի հարէքէթտէ մէգ-քիւր եէտի հէյէթլէր պիրլէշմիշ օլարազ 170 միլեօն սօլար ճէմ իլէ, Ամէրիգա ասքէրլէրի-նին մէնֆաաթ վէ ռահաթընա գուլանմազ-լար:

Թէշէպպիւս հատտ ը զաթընտա մէմտուէ օլտըլը կիպի, Փարզըլը հէյէթ վէ Փըրգալարըն իթթիհատ վէ իթթիֆազը տախի փէք մէսէր-րէթպախշ պիր հալ տըր: Պազընըզ, վաթան խաթըր իշիւն նա՞սըլ հէր պապէտ թէշքիլաթ-լար պիրլէշիպ ահէնկ իլէ իշլէյօրլար:

Կէշէն Կիրակի (Նոյ. 10) ազլամը Նիւ Եորքտա Carnigie Hallտա Salvation Army ի-տարէսի թահթընտա իճթիմա էթմիշ օլան պէօ-չիւք ճէմիլէթ՝ պունըն կիւզէլ պիր նումունէսի խտի: Անտէ Քաթոլիկ Եպիսկոպոսը, Եէհուտի Բապպիսի, Անկլիքան Երէցի, վէ միւսթէլիֆ հէյէթլէրին ճիւմլէսի իթթիհատլէ խըտմէթի միւշէրէֆ գըլտըլար:

Էրմէնի տօսթլարընը տախի իշպու Միւթ-թէֆիզ իայրիսահըլա էլլէրինտէն կէլտիլի գա տար շալըշսընլար:

Ի Լ Ա Ն

Ալթը սէնէտէն պէրու Քալիֆօրնիանըն մը-րէգնօ շէհրինտէ Բաստըմա վէ Սուճուզ հափմազ վէ սաթմազ իլէ մէշղուլ օլտուղըմտան, սարմը-սազըլ վէ սարմսազսըզ հէր նէվ Գալսէրի Բաս-տըմասը եէյիպ թէլէզզիւզ էթմէյի արգուլա-յանլար՝ սըփարըլարընը աթիտէքի էտրէսէ կէօնտէրաինլէր: Ուֆազ պիր սըփարըլ իլէ պի-զի թէճրիպէ էտէնլէրին պէրտէվամ մէմունն գա լաճազլարընա շիւպհէ եօզ տըր:

JOHN ARSLANIAN

2226 Ventura Street

Fresno, Cal.

Telephone; 3110-J